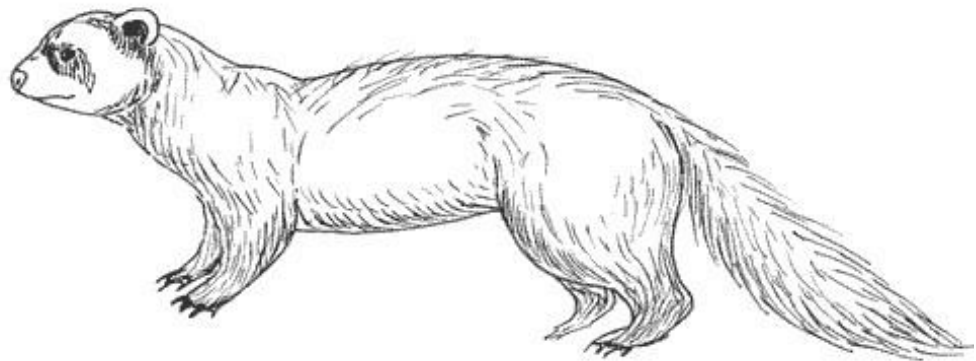

Luontotehtäviä koululaisille 1

Kysymyslomakkeet vastauksineen

Turun Biologinen Museo

OHJEITA OPETTAJALLE BIOLOGISESSA MUSEOSSA TAPAHTUVAA RYHMÄTYÖSKENTELYÄ VARTEN

1. Jaa opetusryhmä etukäteen kuuteen ryhmää ja nimeä kullekin ryhmälle vastuhenkilö
2. Anna museossa jokaiselle vastuuhenkilölle yksi kappale kutakin tehtäväsivua japyydä heitä merkitsemään nimikirjaimensa arkin kulmaan.
3. Järjestä ryhmät museossa siten, että kukin ryhmä aloittaa eri maisemasta.
4. Eteenpäin seuraavaan maisemaan siirrytään myötöpäivään ja vasta sitten, kunopettaja on antanut luvan. Näin saman maiseman eteen ei tule liikaa oppilaita.
5. Käsittele vastaukset seuraavalla tunnilla pitäen mielessä, että kiinnostuksen herättäminen luontoa kohtaan on tärkeämpää kuin hienot vastaukset.
6. Ota yhteyttä Biologiseen museoon ennen vierailua ja sovi aika, jolloin opetusryhmänne mahtuu parhaiten museoon. Tämä varmistaa rauhalliset työskentelyolosuhteet. Halutessasi voit pyytää museosta asiantuntijaopastusta.

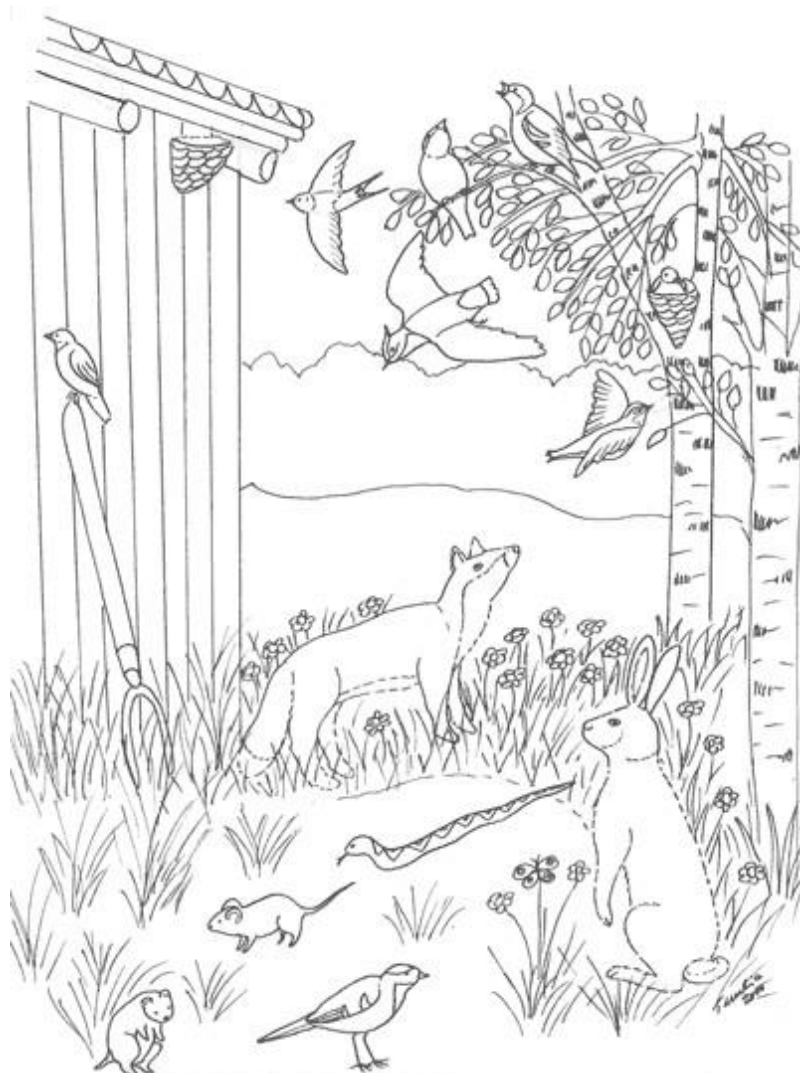
Tämä moniste on laadittu Tauno Kalskeen alkuperäisen tehtäväsarjan pohjalta. Kuvituksesta vastaa Tuulia Rivasto.

Ryhmän numero:

1. Lounaissuomalainen viljelymaisema

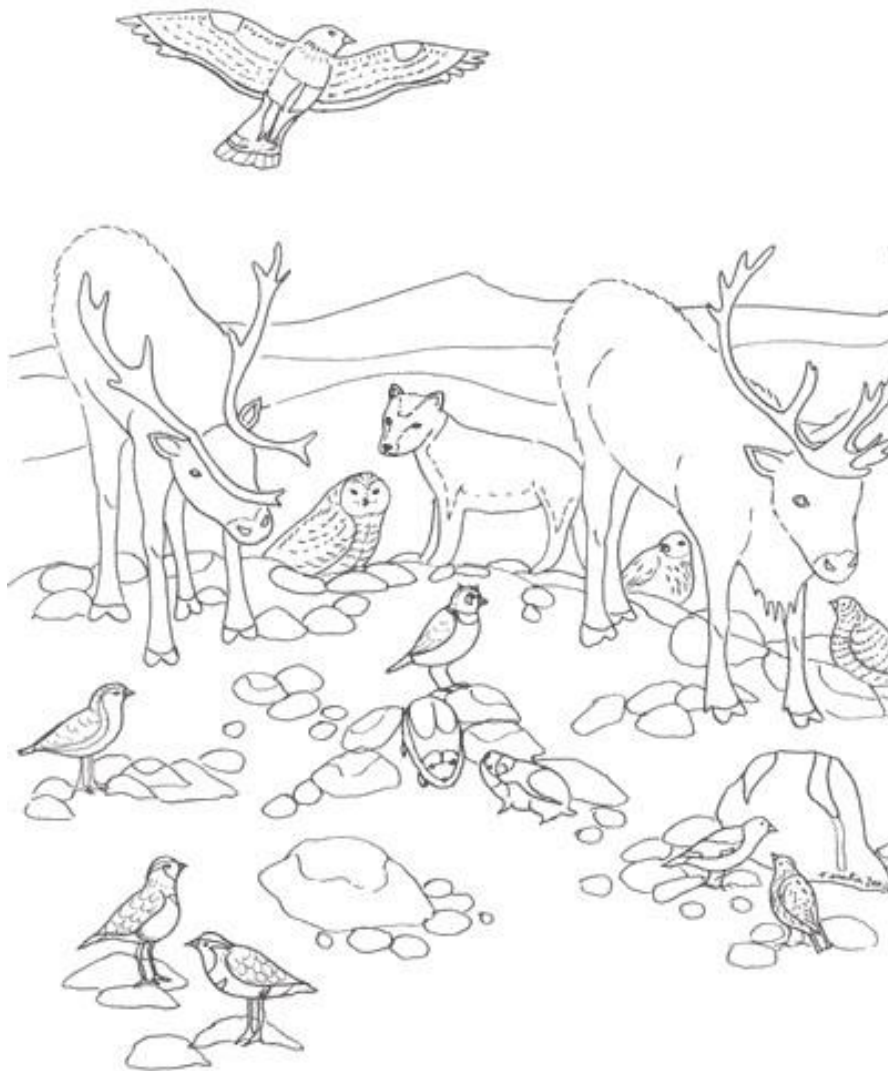
1. Takimmaisessa koivussa on peippopariskunta. Peipon hyviä tuntomerkkejä ovat siivissä näkyvät kaksi _____ juovaa. (väri)
2. Takana lentävistä linnuista isompi on tämän maiseman ainoa kahlaaja. Lintu onnimeltään _____.
3. Seinusta heinähangolla istuva lintu tekee pesänsä mielellään ihmisasuntoihin. Linnun nimi on _____.
4. Edessä maassa oleva hyönteissyöjälintu on _____.
5. Maiseman ainoa vaihtolämpöinen eläin on _____.

Ryhmän numero:

2. Tunturimaisema Lapista

1. Maisemaa hallitsee poropariskunta. Arvioi sarvien perusteella, kumpi on koiras. Koiras on oikealla / vasemmalla.
2. Edessä näkyvät värikkäät myyrät ovat vaelluksistaan tunnettuja _____.
3. Kahlaajilla on yleensä pitkät jalat ja pitkä nokka. Tunnista maiseman molemmat kahlaajalajit. Nämä ovat _____ ja _____.
4. Tämän maiseman ainoa petolintu on komea _____.
5. Porojen takana olevat kanalinnut ovat _____.

Ryhmän numero:

3. Havumetsä talvella

1. Männyn oksilta löydät Suomen pienimmän linnun. Tämä on nimeltään _____.

2. Tässä maisemassa on myöskin maamme suurin varislintu kiiltävän musta _____.

3. Pienet punaotsaiset linnut oikealla puun oksilla ovat _____.

4. Näreen alla on talvipukuisia _____.
Kesälläne ovat _____. (väri)

5. Hirven sarven kärjessä istuva lintu on _____. Sen hyvä tuntomerkki on _____ niskatäplä. (väri)

Ryhmän numero:

4. Ruissalon lehto keväällä

1. Maisemassa näet kaksi tikkalajia. Isompi sekoitetaan usein vihertikkaan. Se on kuitenkin _____ . Pienempi tikka on nimeltään _____ .

2. Vasemmalla ylhäällä oleva ”pulun” näköinen lintu on nimeltään _____ .

3. Löydät maisemasta kirjosiepon. Mistähän lintu on saanut nimensä?

kirjo: _____ .

sieppo: _____ .

4. Tammessa istuu eräs Ruissalolle tyypillinen yöpetolintu. Linnun nimi on: _____ .

5. Valkovuokkojen lomasta etualalla luikertelee matomainen eläin. Se

on _____ ja kuuluu käärmeisiin / nivelmatoihin /

liskoihin / sammakkoeläimiin. (alleviivaa oikea)

Ryhmän numero: _____

6. Sisäsaaristossa

1. Lammikon lähellä on lapasorsapariskunta. Kerro, mistä lintu on saanut nimensä: _____.
2. Vasemmalla näet kolme naurulokkia. Naurulokin hyvä tuntomerkki on _____.
3. Tervaleppäkelon päässä on iso lintu, joka käyttää ravinnokseen vain kaloja. Lintuon _____. Saman puun tyvellä on edellistäkin isompi lintu, joka myöskin pitää kaloista. Tämä lintu puolestaan on _____.
4. Kyhmyjoutsenten vasemmalla puolella ruovikossa on lintu, jonka kellanruskeapuku sulautuu hyvin ympäristöön. Kyseinen lintu on _____.
5. Takimmaisena lammikon takareunalla on nisäkäspariskunta. Nämä eläimet ovat _____.

Ryhmän numero:

8. Ulkosaaristossa

1. Kivellä vasemmalla oleva kookas lintu on _____.
2. Koirashaahkan väritys on erikoinen sillä sen selkäpuoli on valkea ja vatsapuolitumma. Laske, montako koirashaahkaa löydät maisemasta _____.
3. Meriharakat ovat värikkäitä lintuja. Punaisia ruumiinosia niillä ovat sekä _____ että _____.
4. Mitä maiseman varikset puuhaavat?

_____.
5. Vasemmalla kalliioseinällä on rivi ruokkeja. Niillä on erikoinen nokka. Millainen? _____.

Ryhmän numero:

9. Eteläsuomalainen järvenranta syyskesällä

1. Saukon pääravintoa ovat kasvit / kalat / sammakot. Väärin vaihtoehtojen yli viiva.
2. Laulurastas on suurempi / samankokoinen / pienempi kuin mustarastas. Värienvaihtoehtojen yli viiva.
3. Kahlaajilla on yleensä pitkät jalat ja pitkä nokka. Tämän maiseman ainoa kahlaaja on _____.
4. Rantakäärmeitä on tummia ja vaaleita. Tämän maiseman yksilön tuntee helpostirantakäärmeeksi, koska sillä on _____
_____.
5. Kasvi, joilla ruokokerttuset istuvat on _____.

Ryhmän numero:

10. Syksyinen sekametsä

1. Maisemaa hallitsee komea hirvipariskunta. Mitä kasvia uroshirvi on tässä syömässä? _____.
2. Miten ja miksi ihminen rajoittaa hirvikannan kasvua? _____
_____.
3. Vasemmalla edessä on nisäkäsemo kahden poikasensa kanssa. Mitä eläimiä nämä ovat? _____.
4. Edellisten yläpuolella, runsaan metrin päässä ikkunalasista, on kaksi tiaista. Nämä ovat _____-tiaisia.
5. Oikealla koivun rungossa on kääpäsieniä. Nämä sienet ovat koivulle haitallisia /täysin vaarattomia. Yliviiivaa väärä vaihtoehto.

Ryhmän numero:

11. Puutalokorttelin piha

1. Roskalaatikon kannella oleva lintu kuuluu varislintuihin. Se on nimeltään_____.
2. Vasemmalla ylhäällä katon päällä istuu linnunpönttöön pesänsä tekevä_____.
3. Roskiksen takaa kurkkaa viemäreissäkin viihtyvä yleinen kaupunkinisäkäs. Se on_____.
4. Montako keltasirkkua maassa on? _____.
5. Oikealla olevasta lintulaudasta roikkuu talipala. Lintu, joka tässä herkuttelee rasvalla on kuitenkin_____.

Ryhmän numero:

12. Syysmaisema Kuusamosta

1. Vasemmalla puussa olevat nisäkkäät ovat _____.
2. Edessä vasemmalla olevat linnut ovat _____.
Niidenpyrstön reunasulkien väri on _____.
3. Vedä viiva virheellisten vaihtoehtojen yli. Takana keskellä olevat linnut ovat koiras / naaras / metsoja / teeriä.
4. Puussa oikealla olevat kaksi lintua ovat lehtopöllöjä / lapinpöllöjä / huuhkajia / viirupöllöjä / tunturipöllöjä.
5. Oikealla oleva nisäkäs on _____.

Ryhmän numero:

13. Karhu karjalaisessa kangasmetsässä

1. Maisemaa hallitsee Suomen kansalliseläin karhu. Karhun ravinto muodostuu pääasiassa _____
_____.

2. Vasemmalla kuivuneen puun oksalla istuu Euroopan pienin petolintu. Se on nimeltään _____.

3. Vasemmalla maassa lepäävä ruskea mustaviiruin lintu on koppelo eli _____. Saman lajin koiras on väritykseltään musta / ruskea / mustavalkoinen. Alleviivaa oikea vaihtoehto.

4. Oikealla männyn rungolla oleva mustavalkoinen lintu kiinnittää kävyt ensinpuun kyljessä oleviin rakoihin ja hakkaa sitten kävyistä siemenet irti. Nimeltään se on _____.

5. Kuvassa esiintyy kaksi pikkunisäkäslajia, jotka tunnistaa myyräksi lyhyestä hännästä. Ne ovat _____ ja _____.

VASTAUKSET

1. Lounais-suomalainen viljelymaisema

1. valkoista
2. töyhtöhyppä
3. harmaasieppo
4. västäräkki
5. kyykäärme

2. Tunturimaisema Lapista

1. oikealla
2. tunturisopuleita
3. kapustarinta ja keräkurmitsa
4. tunturipöllö
5. kiirunoita

3. Havumetsä talvella

1. hippiäinen
2. korppi
3. urpiaisia
4. riekkoja, ruskeita
5. kuusitiainen, valkoinen

4. Ruissalon lehto keväällä

1. harmaapäätikka, pikkutikka
2. uuttukyyhky
3. kirjo: koiras mustan ja valkoisen kirjava, sieppo: sieppaa lentämällä hyönteisiä
4. lehtopöllö
5. vaskitsa, liskoihin

5. Patvinsuo, pohjoiskarjalainen aapasuo

1. pajulintu
2. pidempi
3. hyönteissyöjäkasveja
4. pyöreitä
5. rantahämähäkki (hämähäkki), havukantojäärä (kovakuoriainen – hyönteinen), muurainhopeatäplä (perhonen – hyönt.), rämeokamittari (perhonen – hyönt.), kesävarpumittari (perhonen – hyönt.)

6. Sisäsaaristossa

1. lapamaisesta nokastaan
2. kesäpuvussa tumma huppu päässä
3. kalasääski, harmaahaikara
4. kaulushaikara
5. piisameja

7. Soistunut niitty järven rannalla

1. kurkia
2. isokuveja
3. valkoviklo
4. viisi
5. liroja

8. Ulkosaaristossa

1. merikotka
2. kolme
3. nokka, jalat
4. ryöstävät munia haahkan pesästä
5. suuri mutta sivuilta litistynyt

9. Eteläsuomalainen järvenranta syyskesällä

1. kalat
2. pienempi
3. rantasipi
4. keltaiset niskatäplät
5. järviruokoja

10. Syksyinen sekametsä

1. haapaa
2. metsästämyllä, hirvet aiheuttavat kolareita ja tuhoja pelloilla ja taimikoissa
3. mäyriä
4. hömötiaisia
5. haitallisia

11. Puutalokorttelin piha

1. naakka
2. kottarainen
3. rotta
4. viisi
5. sinitäinen

12. Syysmaisema Kuusamosta

1. näätiä
2. kuukkeleita, ruosteenruskea
3. koiras / metsoja
4. viirupöllöjä
5. ahma

13. Karhu karjalaisessa kangasmetsässä

1. kasveista ja pikkunisäkkäistä
2. varpuspöllö
3. metso naaras, musta
4. käpytikka
5. metsäsopuli ja metsämyyrä